॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ सर्व्वान् वस्तात शोचामि त्यक्तो दुर्य्योधनो मया। ये मन्दमनुयास्यध्वं यान्तं वैवस्वतक्षयं।
रुरूणामिव यूथेषु व्याघ्रः प्रहरतां वरः। वरान् वरान् हनिष्यन्ति समेता युधि पाण्डवाः।
प्रतीपमिव मे भाति युयुधानेन भारती। व्यस्ता सीमन्तिनी ग्रस्ता प्रमृष्टा दीर्घबाहुना। २२६५
सम्पूर्णं पूरयन् भूयो बलं पार्थस्य माधवः। शैनेयः समरे स्थाता बीजवत् प्रवपन् शरान्।
सेनामुखे प्रयुद्धानां भीमसेनो भविष्यति। तं सर्व्वे संश्रयिष्यन्ति प्राकारमकुतोभयं।
यदा द्रक्ष्यसि भीमेन कुञ्जरान् विनिपातितान्। विशीर्णदन्तान् गिर्य्याभान् भिन्नकुम्भान् सशोणितान्।
तानभिप्रेक्ष्य सङ्ग्रामे विशीर्णानिव पर्व्वतान्। भीतो भीमस्य संस्पर्शात् स्मर्त्ताऽसि वचनस्य मे।
निर्द्दग्धं भीमसेनेन सैन्यं हतरथद्विपं। गतिमग्नेरिव प्रेक्ष्य स्मर्त्ताऽसि वचनस्य मे। २२२०
महद्वो भयमागामि नचेच्छाम्यथ पाण्डवैः। गदया भीमसेनेन हताः शममुपैष्यथ।
महावनमिव छन्नं यदा द्रक्ष्यसि पातितं। बलं कुरूणां भीमेन तदा स्मर्त्ताऽसि मे वचः।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतावदुक्त्वा राजा तु सर्व्वांस्तान् पृथिवीपतीन्। अनुभाष्य महाराज पुनः पप्रच्छ सञ्जय।
इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्व्वणि यानसन्धिपर्व्वणि धृतराष्ट्रवाक्ये सप्तपञ्चाशोऽध्यायः ॥ ५७ ॥
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ यदब्रूतां महात्मानौ वासुदेवधनञ्जयौ। तन्मे ब्रूहि महाप्राज्ञ शुश्रूषे वचनं तव।
॥ सञ्जय उवाच ॥ शृणु राजन् यथादृष्टौ मया कृष्णधनञ्जयौ। ऊचतुश्चापि यद्वीरौ तत्ते वक्ष्यामि भारत।
पादाङ्गुलीरभिप्रेक्ष्य प्रयतोऽहं कृताञ्जलिः। शुद्धान्तं प्राविशं राजन्नाख्यातुं नरदेवयोः। २२२५
नैवाभिमन्युर्न यमौ तं देशमभियान्ति वै। यत्र कृष्णौ च कृष्णा च सत्यभामा च भामिनी।
उभौ मध्वासवक्षीवावुभौ चन्दनरूषितौ। स्रग्विनौ वरवस्त्रौ तौ दिव्याभरणभूषितौ।
नैकरत्नविचित्रन्तु काञ्चनं महदासनं। विविधास्तरणाकीर्णं यत्रासातामरिन्दमौ।
अर्ज्जुनोत्सङ्गगौ पादौ केशवस्योपलक्षये। अर्ज्जुनस्य च कृष्णायां सत्यायाञ्च महात्मनः।
काञ्चनं पादपीठन्तु पार्थो मे प्रादिशत् पदा। तदहं पाणिना स्पृष्ट्वा ततो भूमावुपाविशं। २२३०
ऊर्द्ध्वरेखतलौ पादौ पार्थस्य शुभलक्षणौ। पादपीठादपहृतौ तत्रापश्यमहं शुभौ।
श्यामौ बृहन्तौ तरुणौ शालस्कन्धाविवोद्गतौ। एकासनगतौ दृष्ट्वा भयं मां महदाविशत्।
इन्द्रविष्णुसमावेतौ मन्दात्मा नावबुध्यते। संश्रयात् भीष्मद्रोणाभ्यां कर्णस्य च विकत्थनात्।
निदेशस्थाविमौ यस्य मानसस्य सेत्स्यते। सङ्कल्पो धर्म्मराजस्य निश्चयो मे तदाऽभवत्।
सत्कृतश्चान्नपानाभ्यामाच्छन्नो लब्धसत्क्रियः। अञ्जलिं मूर्द्ध्नि सन्धाय तौ सन्देशमचोदयं। २२४०
धनुर्गुणकिणाङ्केन पाणिना शुभलक्षणं। पादमानमयन् पार्थः केशवं समचोदयत्।
इन्द्रकेतुरिवोत्थाय सर्व्वाभरणभूषितः। इन्द्रवीर्य्योपमः कृष्णः संविष्टो मामभाषत।
वाचं संवदतां श्रेष्ठो ह्लादिनीं वचनक्षमां। चासनीं धार्त्तराष्ट्राणां मृदुपूर्व्वां सुदारुणां।
वाचं तां वचनार्हस्य शिक्षाक्षरसमन्वितां। अश्रौषमहमिष्टार्थां पश्चाद्धृदयहारिणीं।
॥ वासुदेव उवाच ॥ सञ्जयेदं वचो ब्रूया धृतराष्ट्रं मनीषिणं। कुरुमुख्यस्य भीष्मस्य द्रोणस्यापि च शृण्वतः। २२४५